

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/56/2020
Identifikačné číslo spisu: 8715010335
Dátum vydania rozhodnutia: 23.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8715010335.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obvineného W. K. pre prečin zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí 23. septembra 2020 v Bratislave dovolanie obvineného W. K. podaného prostredníctvom zvoleného obhajcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 31. mája 2017, sp. zn. 9To/17/2017, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného W. K. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Poprad z 21. novembra 2016, sp. zn. 5T/94/2015 bol obvinený W. K. uznaný za vinného z prečinu zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. na skutkovom základe, že

ako konateľ spoločnosti R., s.r.o., so sídlom Poprad, X. XXXX/XX, IČO: XX XXX XXX, po tom, čo v priebehu mesiaca apríl 2013 konateľ spoločnosti R. L., s. r. o., G. Y. omylom uskutočnil dva prevody finančných prostriedkov na účet spoločnosti R., s. r. o., a to dňa 4. apríla 2013 sumu 3250,- eur a dňa 16. apríla 2013 sumu 2460,- eur, o čom následne telefonicky upovedomil W. K. ako konateľa spoločnosti R., s. r. o., ktorý prisľúbil omylom zaslané finančné prostriedky vrátiť, avšak z týchto finančných prostriedkov dňa 19. apríla 2013 vrátil len časť vo výške 2000,- eur, pričom zvyšné finančné prostriedky vo výške 3710,- eur po ich výbere z účtu spoločnosti R., s. r. o. do dnešného dňa nevrátil a použil ich na doposiaľ neznámy účel, čím takto spôsobil spoločnosti R. L., s. r. o., so sídlom Nitra, L. C. XX, IČO: XX XXX XXX škodu vo výške 3710,- eur.

Za to bol obvinený odsúdený podľa § 236 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd obvinenému výkon trestu podmenečne odložil.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. súd určil obvinenému skúšobnú dobu v trvaní 1 (jedného) roka.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú spoločnosť R. L., s. r. o. so sídlom Nitra, L. C. 95, IČO: XX XXX XXX s jej nárokom na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku zahlásil obvinený priamo na hlavnom pojednávaní odvolanie, pričom prokurátor sa vzdal práva na podanie odvolania a poškodený podal osobitne odvolanie. Na základe včas podaných odvolaní vo veci rozhodoval Krajský súd v Prešove na verejnom zasadnutí 31. mája 2017 rozsudkom, sp. zn. 9To/17/2017 (č. l. 253 - 255), ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 3 Tr. por. zrušil v napadnutom rozsudku výrok o náhrade škody. Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. podľa § 287 ods. 1 Tr. por. obvineného W. K. zaviazal zaplatiť poškodenej spoločnosti R. L., s. r. o., so sídlom Nitra, L. C. XX, IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 3710,- eur (tritisícšesťdesať eur) do 15-tich dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie obvineného W. K..

Rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť vo výroku o vine a treste 31. mája 2017.

Odpis rozhodnutia krajského súdu obvinený prevzal 29. januára 2018, poškodený 23. januára 2018 a prokurátor prevzal rozhodnutie dňa 19. januára 2018 (č. l. 260).

Okresný súd Poprad dňa 20. augusta 2020 predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dovolanie obvineného, ktoré podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Pavla Zavackého (č. l. 282 - 283). Dovolanie bolo podané na súde prvého stupňa 28. mája 2020 z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. obvinený uviedol, že nebol nijakým spôsobom preverený ním navrhnutý dôkaz preskúmania psychického stavu svedka G. Y. mladšieho, ktorý bol preukázateľne liečený z drogovej závislosti, a preto je dôveryhodnosť jeho výpovedí nízka. Obvinený uviedol, že jeho obrana, že celú sumu vrátil svedkovi nebola nijako vyvrátená a ani jeho podozrenie, že svedok neodovzdal celú sumu poškodenej spoločnosti. Ďalej obvinený namietal, že nebolo preverené ani účtovníctvo poškodenej spoločnosti, ako aj tvrdenie svedka G. Y. staršieho, že dve omylné platby, ktoré mu boli poslané následne zaplatil spoločnostiam, ktorým aj tieto platby patrili, pričom obvinený spochybňoval aj ďalšie svedkove tvrdenia. Obvinený namietal aj odôvodnenie krajského súdu v rámci otázky jeho viny a argumentácie ohľadne knihy jász poukázaním na zásady trestného konania v zmysle ustanovení § 2 ods. 11, ods. 19 Tr. por., pričom podľa neho orgány činné v trestnom konaní boli vo vzťahu k jeho návrhom pasívne.

V zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. obvinený namietal, že v danom prípade sa môže jednať aj o hmotnoprávnu okolnosť iného než trestného zákona, a to konkrétne občianskeho práva, čoho dôkazom je aj spor vedený na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 10C/223/2014, a preto navrhol vyžiadať si tento spis v zmysle § 379 ods. 2 Tr. por.

Na základe uvedeného obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil rozsudkom, že a) rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9To/17/2017 zo dňa 31. mája 2017 bol porušený zákon v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por. v ustanovení § 322 ods. 3 Tr. por., § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo a v ustanovení § 236 ods. 2 Tr. zák., a to v neprospech obvineného W. K., nar. XX. C. XXXX, bytom X. XXXX/XX, XXX X1 G.. b) podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9To/17/2017 zo dňa 31. mája 2017 a rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 5T/94/2015 zo dňa 21. novembra 2016, c) podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Okresnému súdu Poprad, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

Predsedníčka senátu súdu prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. doručila rovnopis dovolania na vyjadrenie ostatným stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté. Uvedenú možnosť vyjadriť sa využil okresný prokurátor, ktorého vyjadrenie bolo okresnému súdu doručené 6. júla 2020 (č. l. 287 - 290). V rámci vyjadrenia uviedol, že rozhodnutie krajského súdu považuje za správne, pričom sa v plnom rozsahu stotožňuje s jeho odôvodnením.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. prokurátor uviedol, že vyšetrovateľ po skončení skráteného vyšetrovania umožnil obvinenému podať návrhy na doplnenie dokazovania, ktoré zaznamenal do záznamu, pričom ich vykonanie zamietol a riadne zdôvodnil. Je potrebné poukázať na skutočnosť, že práve návrhy obvineného na doplnenie dokazovania a postup vyšetrovateľa pri vysporiadaní sa s týmito návrhmi boli dôvodom, pre ktoré dozorujúci prokurátor dňa 8. júna 2015 vrátil vec vyšetrovateľovi postupom podľa § 230 ods. 2 písm. d) Tr. por. Podľa prokurátora sa okresný aj krajský súd riadne zaoberali návrhmi na doplnenie dokazovania a v prípade ich zamietnutia ich aj náležite odôvodnili. Okrem toho obidva súde vykonané dôkazy vyhodnotili jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a tieto dôkazy, ktoré viedli k dokázaniu viny obvineného do seba logicky zapadali a vytvorili jeden celok.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. prokurátor uviedol, že obidva súde sa venovali aj adhéznemu konaniu, kde v konečnom dôsledku odvolací súd rozhodol o priznaní nároku poškodenej spoločnosti voči obvinenému, ako ho, aj zaviazal k náhrade škody. Podľa prokurátora skutočnosť, že sa vedie civilné konanie o zaplatenie sumy vo výške 3710,- eur nemá žiaden vplyv na posúdenie zistených skutkových okolností, ako trestného činu a žiadnym spôsobom neznižuje mieru závažnosti tohto žalovaného prečinu a rovnako nie je na mieste uplatnenie princípu „ultima ratio“ na danú vec, pretože bolo nepochybne preukázané, že obvinený sa dopustil konania, ktoré napĺňalo znaky prečinu podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a nejde len o obchodnoprávny vzťah medzi dvoma obchodnými spoločnosťami.

Z vyššie uvedených dôvodov sa prokurátor v plnej miere stotožnil s rozhodnutím krajského súdu a má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že v danej veci nebol naplnený žiaden z dôvodov dovolania uvedený v § 371 Tr. por., a preto navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Vyjadrenie prokurátora bolo zaslané na vyjadrenie obvinenému aj jeho obhajcovi a poškodenej spoločnosti, ktorí na vyjadrenie prokurátora do konania neverejného zasadnutia nereagovali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) zistil, že dovolanie bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.], v zákonom stanovenej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Dovolanie bolo podané po vyčerpaní riadneho opravného prostriedku (§ 372 Tr. por.), prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.). Zároveň však zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. [§ 382 písm. c) Tr. por.].

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) opakovane pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštanca a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

V posudzovanej veci bol uplatnený dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Dovolateľom uvádzaný dovolací dôvod predpokladá, že v konaní došlo k porušeniu práva na obhajobu najmä tým, že boli porušené ustanovenia o povinnej obhajobe § 37 Tr. por. Predovšetkým ide o prípady, kedy súd vykonával úkony trestného konania bez obhajcu obvineného napriek tomu, že ho obvinený musel mať z dôvodu povinnej obhajoby.

V posudzovanej veci bolo obvinenému vyšetrovateľom dňa 29. januára 2014 sp. zn. ČVS: ORP-943/2-OVK-PP-2013 vznesené obvinenie pre skutok právne posúdený ako prečin zatajenia veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pričom nešlo o prípad povinnej obhajoby. Obvinený sa teda v priebehu vyšetrovania mal možnosť vyjadriť k jednotlivým vykonávaným dôkazom a výsluchom svedkov, ako aj navrhovať dôkazy, pričom aj na základe návrhov na doplnenie dokazovania bola vec dvakrát vrátená okresnou prokuratúrou v zmysle ustanovenia § 230 ods. 2 písm. d) Tr. por. (č. l. 111 - 112, 134 - 135). Zo spisového materiálu je zrejmé, že obvinený sa v plnej miere zúčastňoval úkonov trestného konania, pričom bol riadne upovedomený aj o všetkých vykonávaných dôkazoch a úkonoch, pričom mohol podávať návrhy na doplnenie dokazovania a zúčastňovať sa hlavných pojednávaní, kde mal možnosť využívať svoje procesné práva, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonávaným dôkazom. S poukázaním na vyššie uvedené teda k žiadnemu zásadnému porušeniu práva na obhajobu v prípade obvineného nedošlo.

Vzhľadom k námietkam ohľadne spochybňovania výpovede svedka je potrebné uviesť, že právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. treba chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Tr. por.). Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Tr. por., resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Tr. por. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a, že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok a nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu. (R 7/2011)

Zo spisového materiálu vyplýva, že obhajoba obvineného bola po celý čas trestného konania riadne zabezpečená, a preto námietky dovolateľa nie sú spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Dovolateľ vo svojom mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnil dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo, že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Pod týmto sa rozumie napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až § 30 Tr. zák.), premlčania trestného stíhania (§ 87 Tr. zák.), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu, alebo ďalšieho trestu (§ 41 až § 43 Tr. zák.), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Tr. zák. Uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov, ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník, pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnemu posúdeniu skutku.

Vzhľadom na vyššie uvedené, ako aj s poukázaním na námietky obvineného v spojitosti s tým, že v

danom prípade sa môže jednať aj o hmotnoprávnu okolnosť iného než trestného zákona, a to konkrétne občianskeho práva, čoho dôkazom je aj spor vedený na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 10C/223/2014, je potrebné uviesť, že predsedníčka senátu okresného súdu si v danej veci sp. zn. 5T/94/2015 dňa 10. decembra 2015 vyžiadala spis vedený na Okresnom súde Poprad pod 10C/223/2014. Po preštudovaní spisového materiálu predsedníčkou senátu bol následne spis vrátený do registra C a do daného trestného spisu sp. zn. 5T/94/2015 bolo pripojené uznesenie sp. zn. 10C/223/2014 zo dňa 26. augusta 2015 o prerušení konania do právoplatného skončenia predmetnej trestnej veci obvineného. S poukázaním na uvedené, ako aj na vyjadrenie okresného prokurátora je zrejmé, že predmetné civilné konanie nemalo žiaden vplyv na posúdenie zistených skutkových okolností spáchaného trestného činu, ako ani na rozhodnutie o uplatnenom nároku na náhradu škody, ktorého výška bola ustálená v samotnom skutku, pričom tento nárok bol riadne a včas uplatnený. Na základe uvedeného, preto krajský súd správne a v súlade so zákonom napravil chybu okresného súdu, keď rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého rozsudku, a preto sú obvineného námietky nedôvodné a nenapĺňajú predmetný dovolací dôvod.

K tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné ďalej uviesť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo vyplýva aj z dôvodu ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi nižšieho stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať. To znamená, že vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižšieho stupňa vyjadrenému v tzv. skutkovej vete výroku, môže obvinený v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení, aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako tretiu „odvolaciu“ inštanciu zameranú na preskúmavanie rozhodnutí súdu druhého stupňa. V tomto smere dovolací súd odkazuje na ustálenú judikatúru k výkladu a aplikácii dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Z obsahu dovolania vyplýva, že vo vzťahu k citovanému dovolaciemu dôvodu dovolateľ uplatnil výlučne námietky, ktorými zjavne vybočil z deklarovaného dovolacieho dôvodu. Jeho námietky totiž smerovali proti správnosti skutkových zistení súdmi nižšieho stupňa ako aj proti hodnoteniu vykonaných dôkazov.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu konania obvineného, posúdeného ako prečin zatajania veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., táto zodpovedá priebehu skutkového deja uvedeného vo výroku napadnutého rozhodnutia po objektívnej i subjektívnej stránke a je správna, pričom zmena právnej kvalifikácie nie je prípustná.

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

V posudzovanej veci, ako z vyššie uvedeného vyplýva, že neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného W. K. podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.